

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 8/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 4 och 12 § i lagen om Brottpåföljdsmyndigheten och av lagen om Brottpåföljdsområdets utbildningscentral

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 19 juni 2012 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 4 och 12 § i lagen om Brottpåföljdsmyndigheten och av lagen om Brottpåföljdsområdets utbildningscentral (RP 62/2012 rd) till lagutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Matti Vartia, justitieministeriet

- överdirektör Tuula Asikainen, Brottpåföljdsmyndigheten
- direktör Hannu Kiehelä, Brottpåföljdsområdets utbildningscentral
- ordförande Jari Tuomela, Vankilavirkailijain Liitto VVL ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- finansministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- Södra Finlands brottpåföljdsregion.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om Brottpåföljdsmyndigheten ändras så att Brottpåföljdsområdets utbildningscentral blir en enhet vid Brottpåföljdsmyndigheten. Motsvarande ändring görs i lagen om Brottpåföljdsområdets utbildningscentral. Eftersom utbildningscentralens ställning ändras ses också vissa bestämmelser som gäller beslutanderätt över. I lagen om Brottpå-

följdsområdets utbildningscentral görs vissa ändringar som hänför sig till reformen av den utbildning som leder till examen. Bestämmelserna om uppgifterna för utbildningscentralens direction och om urvalskriterierna för den utbildning som leder till examen föreslås också bli ändrade.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2013.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen föreslår i propositionen att Brottspåföljdsmyndighetens utbildningscentral blir en riks-enhet vid Brottspåföljdsmyndigheten. Redan nu hör utbildningscentralen i fråga om ekonomiförvaltningen till samma räkenskapsverk som Brottspåföljdsmyndigheten. Utbildningscentralens primära uppgift är ge utbildning som leder till yrkesinriktad examen inom brottspåföljdsområdet. Namnet på grundexamen kommer i detta sammanhang att ändras från yrkesinriktad examen inom fängvårdssektorn till yrkesinriktad examen inom brottspåföljdsområdet. Avlagd examen ger behörighet för övervaknings- och ledningsuppgifter på Brottspåföljdsmyndigheten.

Det ska ta 16 månader att avlägga examen, cirka fyra månader längre än för närvarande. Genom en ändring av examensstrukturen kommer större fokus att ligga på inläring i arbetet. Arbetspraktik föreslås bli ersatt av inläring i arbetet som är mer metodisk och målinriktad än traditionell arbetspraktik om man ser till studiemålet. Inläring i arbetet är ett integrerat moment i studierna och en utbildningsform där en del av examensmålen uppnås genom inläring på arbetsplatsen. Utskottet ställer sig bakom förslaget och menar att den yrkesinriktade examen inom brottspåföljdsområdet måste utvecklas med hänsyn till förändringarna inom sektorn, inte minst väktarnas nya uppgiftsbeskrivning och behovet av ny kompetens inom brottspåföljdsområdet. Men det krävs ett bredare, intensivare och mer personligt samarbete mellan anstalterna, de studerande och lärarna för att ändringen ska vinna fotfäste. Perioden av inläring i arbetet får inte heller bli ett sätt att spara in på personallönekostnaderna.

Regeringen föreslår att lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009) kompletteras med en bestämmelse om att myndighetens centralförvaltningsenhet får meddela närmare föreskrifter bl.a. om skyldigheten att använda uniform och skyddskläder och användningen av så-

dana i den utbildning som leder till examen inom brottspåföljdsområdet. Motsvarande bestämmelse ingår för närvarande i 9 § i justitieministeriets förordning om tjänstedräkt samt skydds- och specialkläder för tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten (577/2010). Men eftersom en befogenhetsbestämmelse av detta slag hör hemma på lagnivå föreslår regeringen att den tas in i lagens 12 §. Utskottet tillstyrker förslaget.

Genom en ändring i juni 2012 av förordningen om tjänstedräkt samt skydds- och specialkläder för tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten begränsades skyldigheten att bära uniform. Hädanefter är endast tjänstemän som sköter chefsuppgifter inom styrning eller övervakning eller utför styrnings- eller övervakningsuppgifter vid slutna fängelser skyldiga att bära uniform. Till planerna hör att i samband med den aktuella propositionen ändra bestämmelserna om uniform för studerande vid Brottspåföljdsmyndighetens utbildningscentral och ta in dem i justitieministeriets förordning om studiesociala förmåner. Enligt propositionsmotiven behöver de studerande bära uniform bara när en arbetsuppgift under perioden av inläring i arbetet kräver det och i det fallet får de låna en uniform. Uniformskravet skulle inte gälla vid undervisning på utbildningscentralen.

Utskottet avråder från den planerade ändringen visavi studerande och uniform. Ändringen förefaller inte vara ekonomiskt lönsam, eftersom Brottspåföljdsmyndigheten i varje fall tvingas betala även för de kläder som lånas ut till de studerande. Om de studerande har rätt att efter examen få en uniform bekostad av arbetsgivaren, är det överlag ekonomiskt gynnsamt att skaffa dem en personlig uniform senast när de inleder sin period av inläring i arbetet i fängelse. Dessutom kan skyddskläder stärka de studerandes yrkesidentitet och hjälpa att känna igen dem under perioden av inläring i arbetet. Att skaffa dem en uniform att bära när arbetsuppgifterna kräver det måste därför också ses som en faktor som bidrar till större säkerhet i arbetet.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 2 oktober 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Anne Holmlund /saml
vordf. Stefan Wallin /sv
medl. James Hirvisaari /saf
Johanna Jurva /saf
Suna Kymäläinen /sd
Antti Lindtman /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd

Aino-Kaisa Pekonen /vänst
Kristiina Salonen /sd
Jani Toivola /gröna
Kari Tolvanen /saml
Ari Torniainen /cent
Kaj Turunen /saf
Peter Östman /kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.